

MINTAKÖVETÉS ÉS SZUVERENITÁS

KARÁCSONY András – MEZEY Barna – Variációk a szuverenitásra. Egy pályázati projekt lezárása	1
BATHÓ Gábor – A miniszternek nincs kegyelem. A kormánytagok jogi felelősség alóli mentesülése és ennek modelljei	4
BEKE-MARTOS Judit – Amerikai és nyugat-európai tanulságok a 19–20. századi magyar jogfejlődés szuverenitásának vonatkozásában	12
HEIL Kristóf Mihály – A rendszeres bizottságok szerepe a magyar jog modernizációjának kezdetén	20
KARÁCSONY András – A szuverenitásprobléma és a magyar politikai-jogi gondolkodás a reformkortól az első világháború végéig	28
KÉPES György – „Németország legfontosabb és legsikeresebb exportcikke a jog területén”. A korlátolt felelősségű társaság	39
KÉPESSY Imre – A nemzeti tradíció és modernizáció válaszfútján. Az Országbírói Értekezlet öröksége	48
KOVÁCS-SZÉPVÖLGYI Enikő – Mintakövetés és nemzeti sajátosságok a veszélyeztetett gyermekekre vonatkozó dualizmus kori magyar szabályozásban	57
LIKTOR Zoltán Attila – Párhuzamok a „spanyol” és az „osztrák” Habsburgok kormányzásában a 16. században	65
MEGYERI-PÁLFFI Zoltán – A magyarországi jogalkalmazás szervezeti és építészeti sajátosságai a dualizmus korában	73
MEZEY Barna – A kodifikációs minták történetéhez	80
SZABÓ Mátyás – „Mert ahol a kettő nem egy, hanem kettő, ott a kettőt együtt sem lehet egy néven, hanem csak mind a kettőnek a nevén nevezni”. Mintául szolgált-e a svéd–norvég unió az osztrák–magyar dualista államkapcsolatra nézve?	90
SZEMLE	
BAMBEK Diána – Jogi struktúrák fejlődése és a külföldi minták helyi adaptációja. Beszámoló <i>A mintakövetés kérdései a magyar jogtörténetben</i> című konferenciáról	96
BAGOSSYNE KÖRTVÉLYESI Mária – Visszatekintés egy 10 éves alkotófolyamatra. A Debreceni Törvényszék jogszolgáltatás-történetet bemutató könyvsorozata	100
KÖNYVEKRŐL	
Új kötet Irinyi József életéről és munkásságáról – LIPTAI Kristóf Tamás	105
Emlékek a 150 éves Pécsi Ügyvédi Kamara életéből – MEGYERI-PÁLFFI Zoltán	107
HÍREK	111
SZERZŐI ÚTMUTATÓ	116

A címlapon:

Zala György és Schickedanz Albert pályaműve az 1891. évi, az 1848–1849-re emlékező „Szabadságharc-szobor”-pályázathoz. KOVÁCS Dénes: A szabadságharc szobra. *Vasárnapi Ujság*, 1891. 11. sz. 165. p., Arcanum Újságok.

E számunk megjelenését
a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság támogatta.

Támogatóink:

Magyar Jogász Egylet – www.jogaszegylet.hu

Kiadja a Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar Jogtörténeti Tanszéke, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszéke, a Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar Jogtörténeti, Jogelméleti és Egházjogi Tanszéke, a Miskolci Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar Jogtörténeti Tanszéke, a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar Állam- és Jogtörténeti Tanszéke, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Kar Jogtörténeti Tanszéke, a Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar Jogtörténeti Tanszéke, a Széchenyi István Egyetem Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Kar Jogtörténeti Tanszéke, a Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar Magyar Jogtörténeti Tanszéke

Kiadói munkálatok: Gondolat Kiadó

MUSTERFOLGE UND SOUVERÄNITÄT/MODEL FOLLOWING AND SOVEREIGNTY

KARÁCSONY, András – MEZEY, Barna – Variationen der Souveränität. Abschluss eines Ausschreibungsprojekts/Variations on Sovereignty. Closing a Tender Project	1
BATHÓ, Gábor – Keine Begnadigung für den Minister. Immunität der Mitglieder der Regierung und ihrer Modelle von der gesetzlichen Haftung/The Minister has no Pardon. Immunity from Legal Liability of Members of the Government and its Models	4
BEKE-MARTOS, Judit – Amerikanische und westeuropäische Lehren für die Souveränität der ungarischen Rechtsentwicklung im 19. und 20. Jahrhundert/American and Western European Lessons for the Sovereignty of Hungarian Legal Development in the 19th–20th Centuries	12
HEIL, Kristóf Mihály – Die Rolle der ständigen Ausschüsse zu Beginn der Modernisierung des ungarischen Rechts/The Role of Standing Committees at the Beginning of the Modernization of Hungarian Law	20
KARÁCSONY, András – Das Souveränitätsproblem und das ungarische politisch-rechtliche Denken von der Reformzeit bis zum Ende des Ersten Weltkriegs/The Sovereignty Problem and Hungarian Political-Legal Thought from the Reform Era to the End of the First World War	28
KÉPES, György – „Deutschlands wichtigster und erfolgreichster Rechtsexport“. Die Gesellschaft mit beschränkter Haftung/„Germany’s Most Important and Successful Legal Export“. The Limited Liability Company	39
KÉPESSY, Imre – Am Scheideweg zwischen nationaler Tradition und Modernisierung. Das Erbe der Judex-Curial-Konferenz/At the Crossroads of National Tradition and Modernisation. The Legacy of the Judex-Curial Conference	48
KOVÁCS-SZÉPVÖLGYI, Enikő – Muster und nationale Besonderheiten in den ungarischen Rechtsvorschriften über gefährdete Kinder aus der Zeit des Dualismus/Models and National Specificities in the Hungarian Legislation on Children at Risk during the Dualism Period	57
LIKTOR, Zoltán Attila – Parallelen in der Herrschaft der „spanischen“ und „österreichischen“ Habsburger im 16. Jahrhundert/Parallels in the Governance of the “Spanish” and “Austrian” Habsburgs in the 16th Century	65
MEGYERI-PÁLFFI, Zoltán – Die organisatorischen und architektonischen Merkmale der ungarischen Rechtsanwendung in der Zeit des Dualismus/The Organizational and Architectural Characteristics of the Application of Law in Hungary in the Era of Dualism	73
MEZEY, Barna – Zur Geschichte der Kodifizierungsmodelle/On the History of Codification Models	80
SZABÓ, Mátyás – „Denn wo die beiden nicht eins, sondern zwei sind, können die beiden nicht mit demselben Namen genannt werden, sondern mit dem Namen beider“. War die schwedisch-norwegische Union ein Modell für das österreichisch- ungarische dualistische Staatsverhältnis?/“For Where the Two are not One but Two, the Two cannot be Called by the Same Name, but by the Name of Both”. Was the Swedish-Norwegian Union a Model for the Austro-Hungarian Dualist State Relationship?	90
RUNDSCHAU/REVIEW	
BAMBEK, Diána – Die Entwicklung der Rechtsstrukturen und die lokale Anpassung ausländischer Modelle. Bericht über die Konferenz „Fragen der Mustererkennung in der Geschichte des ungarischen Rechts“/Evolution of Legal Structures and Local Adaptation of Foreign Models. Report on the Conference on “Issues of Model Recognition in the History of Hungarian Law”	96
BAGOSSYNE KÖRTVÉLYESI, Mária – Ein Rückblick auf einen 10-jährigen kreativen Prozess. Die Buchreihe des Gerichtshofs von Debrecen über die Geschichte der Justiz/A Look Back at a 10-year Creative Process. The Debrecen Regional Court’s Book Series on the History of Justice	100
ÜBER BÜCHER/ABOUT BOOKS	
Neuer Band über das Leben und Werk von József Irinyi/New Book on the Life and Work of József Irinyi – LIPTAI, Kristóf Tamás	105
Erinnerungen an die 150 Jahre alte Anwaltskammer von Pécs/Memories of the 150 Years Old Pécs Bar Association – MEGYERI-PÁLFFI, Zoltán	107
NACHRICHTEN/NEWS	111
RICHTLINIEN FÜR AUTOR(INN)EN/AUTHORS’ GUIDELINES	116

Auf der Titelseite/On the cover page:

Beitrag von György Zala und Albert Schickedanz für den Wettbewerb von 1891 für die „Statue des Unabhängigkeitskrieges“ zum Gedenken an die Jahre 1848–1849./Entry by György Zala and Albert Schickedanz for the 1891 competition for the “Statue of the War of Independence” commemorating the 1848–1849. KOVÁCS, Dénes: A szabadságharc szobra. *Vasárnapi Ujság*, 1891. 11. sz. 165. p., Arcanum Zeitungen/Newspapers.

Die Veröffentlichung dieser Ausgabe wurde von der Nationalen Medien- und Kommunikationsbehörde (NMHH) unterstützt. The publication of this issue was supported by the National Media and Infocommunications Authority (NMHH).

Unterstützer/Contributors
Ungarische Juristenvereinigung/Hungarian Lawyers Association (MJE) – www.jogaszegylet.hu

NMHH

Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság

Internationales Redaktionskollegium/International editorial board:
Dr. Wilhelm Brauner (Wien), Dr. Izsák Lajos (Vorsitzender des Internationalen Redaktionskollegiums),
Dr. Peeter Järvelaid (Tallinn), Dr. Günter Jerouschek (Jena), Dr. Srđan Šarkić (Novi Sad), Dr. Kurt Seelmann (Basel), Dr. Erik Štenpien (Košice), Dr. Martin Löhnig (Regensburg)

Redaktionskollegium/Editorial board:
Dr. Barna Attila, Dr. Béli Gábor, Dr. Homoki-Nagy Mária, Dr. Koncz Ibolya, Dr. Máthé Gábor, Dr. Mezey Barna, Dr. Révész T. Mihály, Dr. Stipta István, Dr. Szabó Béla, Dr. Szabó István

Redaktion/Editing:
Chefredakteur/Chief Editor: Dr. Mezey, Barna
Redakteur/Editor: Dr. Megyeri-Pálffy, Zoltán
Nachrichtenredakteurin/News Editor: Dr. Kovács-Szépölgvyi, Enikő
Anschrift der Redaktion/Editorial address: 1053 Budapest, Egyetem tér 1–3, II. Stock, ZI/Room 211, Tel./Fax: + 36 1 411 6518
jogtortenetiszemle@gmail.com

ISSN 0237–7284

Herausgeber/Publisher: Lehrstuhl für Rechtsgeschichte der Universität Debrecen/Department of Legal History of University Debrecen, Lehrstuhl für Ungarische Staats- und Rechtsgeschichte der Eötvös-Loránd-Universität/ELTE Department of the History of Hungarian State and Law, Institut für Rechtsgeschichte und Rechtstheorie der Károli-Gáspár-Universität der Reformierten Kirche/Institute of Legal History and Theory Károli Gáspár University of the Reformed Church, Lehrstuhl für Rechtsgeschichte der Universität zu Miskolc/Department of Legal History of University Miskolc, Lehrstuhl für Staats- und Rechtsgeschichte der Nationalen Universität der Öffentlichen Dienste/Department of Constitutional and Legal History of Ludovika University of Public Service, Lehrstuhl für Rechtsgeschichte der Katholischen Pázmány-Péter-Universität/Department of Legal History of Pázmány Péter Catholic University, Lehrstuhl für Rechtsgeschichte der Universität zu Pécs/Department of Legal History of University Pécs, Lehrstuhl für Rechtsgeschichte der Széchenyi-István-Universität/Department of Legal History of University Győr, Lehrstuhl für Ungarische Rechtsgeschichte der Universität zu Szeged/Department of Legal History of University Szeged

Verlag/Publishing works: Gondolat Kiadó